

38. Stadsparken

”I Jönköping är Stadsparken parkernas park. Om Rådhusparken är stadens representativa finrum så är Stadsparken dess vardagsrum”

ur 100-årsskriften ”Vid tall och timrad knut”
Jönköpings läns museum, 1996

Stadsparken har värdefull natur med skyddsvärda arter och ett biologiskt kulturarv i gamla träd. Tidigt i parkens historia byggdes ett fågelmuseum med alla Sveriges fågelarter. Senare anlades ett arboretum i parkens norra del. Här växer en av Sveriges största granar, en amerikansk kustgran.

Vid förra sekelskiftet beslutade Jönköping att Skjutsarehagen väster om staden skulle bli stadspark. Motiveringen var att stadens invånare skulle få ett nära utflyktsmål på en höglänt plats med frisk luft, vackra vyer och en park där all mark fick beträdas. Det var dåtidens folkhälsoprojekt.

I och med att Bäckaby kyrka flyttades till Jönköpings stadspark 1902, startade Norra Smålands Fornminnesförening en kulturhistorisk gärning. Föreningen samlade byggnader från olika delar av Småland till ett friluftsmuseum, bl.a. Ryggåsstugan från 1600-talet. Stadsparkens klockstapel är från 1700-talet och skänkt av Solberga församling. Gnosjö donerade ett träddrageri fullt utrustad med inventarier och verktyg. Andra exempel på typiska småländska byggnader är sockenmagasin, marknadsbod och soldattorp.

Naturkaraktären i Stadsparken består framförallt av stora tallar i solexponerat läge och ädellövträd. En del

av tallarna antar fantastiska former och blir lite av naturens egna skulpturer. Fågelmuseet omges av gamla tallar som harmoniserar med museets röda tegelfasad.

Entrén till parken vid Stadsparksvallen och söderut utgör ett kärnområde för värdefulla träd. Tallarna är värdräd åt en av Jönköpings ansvarsarter, skalbaggen reliktböck. Andra naturvärden är marksvampar som lever i symbios med ädellövträden ek, bok och hassel. Exempel på ovanliga marksvampar är bittersopp och brons-sopp. Både tallar och stora ekar lever kvar från tiden då berget var skogsbeta för hästar som ägdes av ett gästgiveri.

VÅRT ATT VETA

Stadsparken har många attraktioner, vidsträckt vy över Jönköping och Vättern, en stor lekplats, fågeldamm, djurhagar, ett kanonberg, ett anrikt fågelmuseum och dessutom många kulturhistoriska byggnader från olika delar av Småland. Här finns en av Sveriges vackrast belägna idrottsplatser, Stadsparksvallen. I parken hittar du också grillplats, minigolf, dansbanan Fröjden, kiosk och Stugan med matservice.

VÄGBESKRIVNING: Kör Dunkehällavägen och tag vänster vid skylt Stadsparken. Till södra entrén kommer man i Humlevägens fortsättning från Åsensvägen.

PARKERING: Vid norra och södra entrén.

BUSS: Mot Hisingsängen/Dalvik, hållplats Stadsparken eller mot Mariebo, hållplats Tallplatsen för att komma till södra entrén.

Boträd, flerbostadshus för fåglar

